

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

TALEPAPIR – DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd i Socialudvalget
Titel	Åbent samråd om Danmarks efterlevelse af FN's Handicapkonvention
Målgruppe	Socialudvalget (SOU)
Arrangør	Socialudvalget (SOU) Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Charlotte Broman Mølbæk (SF) og Rosa Lund (EL)
Taletid	[Ca. 6 minutter]
Tid og sted	7. november kl. 13.00-14.30 i lokale 1-133

Samrådsspørgsmål K

Vil ministeren redegøre for, hvad regeringen vil gøre for at løfte kvaliteten i arbejdet i kommunerne med inklusion af børn med f.eks. autisme, ADHD, cerebral parese eller synshandicap, når man i den seneste aftale »Sammen om handicap« ikke har til hensigt at løfte området økonomisk, men primært vil "(...) understøtte kommunernes mulighed for at prioritere" økonomisk, i stedet for at satse på at udvikle kommunernes mulighed for efteruddannelse af personale, udvikling af PPR, sikre det forestående lettilgængelige tilbud og sidst men ikke mindst sikre de nødvendige specialtilbud? Samrådsspørgsmålet har tidligere været stillet i folketingsåret 2023-24, jf. SOU

Contents

Samrådsspørgsmål K.....	1
1. Indledning.....	1
2. Inklusion er en udfordring, men skolerne er på bolden	2
3. Regeringen har allerede vedtaget initiativer, der skal støtte kommunernes indsatser	3
4. Der er andre initiativer på vej til at sikre match mellem elevernes behov og skoletilbud	5
4. Afrunding	6

1. Indledning

- Tak til indenrigs- og sundhedsministeren for ordet.
- Og tak til Charlotte Broman Mølbæk fra SF og Rosa Lund fra Enhedslisten for spørgsmålet om inklusion af elever med handicap i almenområdet samt sikring af nødvendige specialtilbud.
- Jeg skal i forlængelse af mine to kollegaer forsøge at besvare den del af spørgsmål K, som hører til på Børne- og Undervisningsministeriets område. Jeg henviser til social- og boligministeren, hvis stillerne ønsker at få udfoldet indholdet i Sammen om handicap eller fra aftalen om en

langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet, som der nævnes i spørgsmålet.

* * *

2. Inklusion er en udfordring, men skolerne er på bolden

- Det er regeringens ambition, at folkeskolen skal kunne mere for flere.
- De netop offentliggjorte tal fra ministeriets eget grundskolepanel tyder på, at støttebehovet blandt elever i den almene folkeskole fortsat er i vækst.
- Knap halvdelen af det pædagogiske personale, altså typisk lærere og pædagoger, vurderer, at der er behov for kompetenceudvikling i arbejdet med inklusion af elever.
- Mange kommuner og skoler er heldigvis godt på vej.
- Undersøgelsen fra det samme panel viser, at mange lærere varierer arbejdsformerne for at tilgodese forskellige elevers læringsbehov.
- Og mere end otte ud af ti lærere og pædagoger oplever det eksisterende samarbejde om inklusion på skolen som tilfredsstillende.
- Så alt er ikke skidt. Samtidig er der mange gode eksempler på kommuner, som allerede er godt i gang med at styrke almenområdet i folkeskolen. Noget vi aktuelt drøfter i det samarbejde, der hedder Sammen om skolen.

- Bare et par enkle eksempler.
- I Aalborg Kommune har man fx prioriteret et større millionbeløb årligt til en fælles indsats med co-teaching på alle skoler i kommunen. Det skal styrke de inkluderende læringsmiljøer. Det har jeg selv været oppe og besøge, og det var meget inspirerende.
- Et andet eksempel er Ballerup Kommune, hvor man har flyttet ressourcer fra det specialiserede område til almenområdet. De nye ressourcer skal styrke de forebyggende indsatser på kommunens skoler.
- Et tredje eksempel kunne være i mandags, hvor jeg besøgte en stor folkeskole i København, som har gang i noget af det samme.
- Skoler og kommuner er altså allerede i gang med at tage konkrete skridt for at imødekomme den udfordring, vi taler om. Den udvikling skal fortsætte de kommende år.

3. Regeringen har allerede vedtaget initiativer, der skal støtte kommunernes indsatser

- Samtidig er regeringen også i fuld gang med at understøtte den her positive udvikling, som er i gang.
- En inkluderende folkeskole med et stærkere almenområde tror jeg, at vi skal skabe i et tæt samspil mellem nationale tiltag her fra Christiansborg og en lokal omstilling.

- Regeringen har derfor sammen med folkeskolens forligskreds allerede vedtaget en række initiativer, der netop har dette sigte.
- Vi har med Folkeskolens kvalitetsprogram tydeliggjort, at støtte under ni timer kan gives individuelt til den enkelte elev, som det gøres i dag, men det kan også prioriteres til aktiviteter i hele klassen.
- Vi har fra skoleåret 2025/2026, altså fra næste sommer, afsat et større millionbeløb, så kommunerne kan opkvalificere lærere og pædagoger. Blandt andet via en kommende psykologfaglig overbygningsuddannelse. Det er det, man ikke må kalde skolepsykolog.
- Derudover har vi med Folkeskolens aftale fra foråret, gjort det muligt at prioritere 200 mio. kroner årligt til kompetenceudvikling lokalt. I aftale for kommunernes økonomi for 2025 er regeringen og kommunerne samtidig blevet enige om, at kompetenceudviklingsmidler, udover dem kommunerne allerede har, skal målrettes specialpædagogiske kompetencer de kommende år mhp. at have specialpædagogiske kompetencer i den helt almindelige folkeskole.
- Det skal bidrage til, at skolerne bedre kan rumme elever med særlige behov.
- Der er afsat 500 millioner kroner årligt til indsatser for de ca. 10 procent af eleverne, der har de største udfordringer i dansk og matematik.

- Der iværksættes forsøg med online-undervisning i kommunalt regi for børn med langvarigt bekymrende fravær. Noget jeg selv har en del fidus til.
- Og med finansloven for 2024 blev der afsat et større millionbeløb i perioden 2024-2027 til flere hænder i Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). Det er målrettet de cirka 10 procent af kommunerne, der har det største behov for flere kollegaer i PPR.
- Der er også afsat økonomi til efteruddannelse af flere læse- og matematikvejledere i de kommuner, som har de største faglige udfordringer.
- Alt det har været vigtige tiltage, bare truffet over det sidste stykke tid.

* * *

4. Der er andre initiativer på vej til at sikre match mellem elevernes behov og skoletilbud

- Men vi er ikke i mål endnu.
- Vi sætter derfor inkluderende læringsmiljøer og specialundervisning i fokus den kommende tid.
- Der skal ses på rammerne i lovgivningen.
- Der er blevet nedsat en lovforberedende ekspertgruppe, som blev aftalt med folkeskolens aftale fra foråret. De skal

udarbejde konkrete anbefalinger til justeringer af de lovgivningsmæssige rammer for folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, PPR og sygeundervisning.

- Derudover er ministeriets vidensenhed om børn og unge med særlige behov i gang med at lægge sidste hånd på en række politiske anbefalinger. De vil blive offentliggjort i første halvdel af 2025.
- Første offentliggørelse vil komme med anbefalinger til styrkelse af inklusion i almenområdet.
- Senere på året vil VIBUS komme med anbefalinger til styrkelse af specialområdet.
- Ambitionen er at blive klogere på, hvordan vi sikrer de rigtige specialtilbud til elever med særlige behov, som ikke kan være en del af de almene skoler. Her er der behov for forbedringer.

* * *

5. Afrunding

- Arbejdet med et stærkt fællesskab i folkeskolen er en kompleks opgave. Der er over 1000 forskellige skoler. Og den løser ingen alene.
- En inkluderende folkeskole med et stærkere almenområde skaber vi i et samspil mellem alle, der har en aktie i folkeskolen. Og derfor er jeg også meget glad for, at der

blandt både lærernes fagforening og pædagogerne, skoleledere og kommunerne er fælles ambition om, at vi skal have en mere inkluderende folkeskole.

- Jeg har derfor netop drøftet fælles sigtelinjer for skolerens arbejde med inkluderende læringsmiljøer, som lægger sig op ad noget af det, jeg har nævnt her.
- Og det arbejde er i fortsat fokus de kommende måneder.
- Regeringen har altså allerede sat skibe i søen, og vi vil i den kommende tid følge arbejdet tæt. Det er en absolut prioritet på folkeskoleområdet, at vi bliver i stand til at hjælpe flere børn med at lykkes på deres lokale skole. Eller man kan vende den om; hjælpe flere skoler med at lykkes med de børn, der bor i skoledistriktet.

* * *